

Co to są Fundusze strukturalne i Fundusz Spójności?

Fundusze strukturalne są instrumentami Polityki Strukturalnej Unii Europejskiej. Ich zadaniem jest wspieranie restrukturyzacji i modernizacji gospodarek krajów UE. W ten sposób wpływa się na zwiększenie spójności ekonomicznej i społecznej Unii. Fundusze kierowane są do tych sektorów gospodarki i regionów, które bez pomocy finansowej nie są w stanie dorównać do średniego poziomu ekonomicznego w UE. W skład Unii wchodzi regiony dobrze rozwinięte, takie jak południowa Anglia, okolice Paryża, czy Holandia oraz te, których poziom rozwoju znacznie odbiega od "średniej europejskiej". Są nimi Grecja, Irlandia, Portugalia, Północna Skandynawia i Południowe Włochy oraz nowe kraje członkowskie UE. Polityka Strukturalna i Fundusze mają pomóc władzom centralnym i regionalnym słabiej rozwiniętych regionów w rozwiązaniu ich najważniejszych problemów gospodarczych. W latach 2000-2006 istniały cztery Fundusze strukturalne, realizujące cele polityki spójności UE:

- Europejski Fundusz Społeczny
- Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej
- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
- Finansowy Instrument Orientacji Rybołówstwa

Ponadto istnieje Fundusz Spójności będący instrumentem finansowym UE, nienależącym do Funduszy strukturalnych i wdrażany na poziomie wybranych państw a nie regionów. Jego celem jest ułatwienie integracji słabiej rozwiniętych krajów poprzez budowę sieci transportowych oraz obiektów ochrony środowiska o znaczeniu ponadregionalnym.

W latach 2007-2013, w wyniku reformy polityki spójności, liczba Funduszy strukturalnych została ograniczona do dwóch: Europejski Fundusz Społeczny oraz Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego. Do głównego nurtu programowania został włączony również Fundusz Spójności, który w latach 2007-2013 będzie podlegał podobnym zasadom, jak Fundusze strukturalne. Z kolei Fundusze wspierające inwestycje w zakresie rolnictwa i rybołówstwa zostały włączone odpowiednio do Wspólnej Polityki Rolnej oraz Wspólnej Polityki Rybackiej.

Fundusze w Polsce w latach 2007-2013

Dokumentem określającym kierunki i wysokość wsparcia finansowego ze strony Funduszy na realizację zamierzeń rozwojowych w Polsce w latach 2007-2013 jest Narodowa Strategia Spójności (Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia). Narodowa Strategia Spójności (NSS) to dokument strategiczny określający priorytety i obszary wykorzystania oraz system wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w Polsce w ramach budżetu Wspólnoty na lata 2007–13.

Łączna suma środków zaangażowanych w realizację NSS w latach 2007-2013 wyniesie około 85,6 mld euro, z czego 67,3 mld euro będzie pochodziło z budżetu UE.

Narodowa Strategia Spójności będzie realizowana za pomocą następujących programów operacyjnych:

- Program Infrastruktura i Środowisko – 27,9 mld euro,
- Program Kapitał Ludzki – 9,7 mld euro,
- Program Innowacyjna Gospodarka – 8,3 mld euro,
- Program Rozwój Polski Wschodniej – 2,3 mld euro,
- Program Pomoc Techniczna - 0,5 mld euro,
- Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej - 0,7 mld euro,
- 16 regionalnych programów (1 dla każdego z województw) – 16,6 mld euro.

Fundusze w Polsce w latach 2004-2006

Dokumentem określającym kierunki i wysokość wsparcia finansowego ze strony Funduszy strukturalnych na realizację zamierzeń rozwojowych w Polsce w latach 2004-2006 są [Podstawy Wsparcia Wspólnoty \(PWW\)](#). Jest to dokument przedstawiający strategię i priorytety działań funduszy i państwa członkowskiego UE, ich cele szczegółowe, wielkość wkładu funduszy i innych środków finansowych.

PWW w Polsce są wdrażane za pomocą pięciu jednofunduszowych sektorowych programów operacyjnych (SPO), w ramach których beneficjenci mogą ubiegać się o dofinansowanie. Dotyczą one:

- wzrostu konkurencyjności przedsiębiorstw ([SPO WKP](#)),
- rozwoju zasobów ludzkich ([SPO RZL](#)),
- restrukturyzacji i modernizacji sektora żywnościowego oraz rozwoju obszarów wiejskich ([SPO ROL](#)),
- rybołówstwa i przetwórstwa ryb ([SPO Ryby](#)),
- infrastruktury transportowej i gospodarki morskiej ([SPO Transport](#)).

O dofinansowanie ze środków unijnych można ubiegać się również w ramach dwufunduszowego Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego ([ZPORR](#)), który zarządzany jest na poziomie krajowym, ale wdrażany w systemie zdecentralizowanym na poziomie poszczególnych województw. Z kolei wsparciu procesu wdrażania Funduszy strukturalnych służy stworzony do tego celu [Program Operacyjny Pomocy Technicznej](#).

[Co to są Inicjatywy Wspólnotowe?](#)

Inicjatywy Wspólnotowe to programy pomocy bezzwrotnej organizowane przez Unię Europejską dla określonych środowisk i grup społecznych. Podobnie jak Fundusze strukturalne Inicjatywy Wspólnotowe funkcjonują tylko w krajach członkowskich. Na lata 2004-2006 w Polsce przewidziano realizację czterech następujących inicjatyw:

- [INTERREG III](#) zajmuje się wzmocnieniem współpracy transgranicznej, międzyregionalnej i międzynarodowej
- [EQUAL](#) pomaga w zwalczaniu wszelkich przejawów dyskryminacji i nierówności na rynku pracy oraz działa w kierunku integracji społecznej i zawodowej imigrantów
- [URBAN](#) działa w ramach projektów mających na celu rozwój infrastruktury miast europejskich powyżej 100 000 mieszkańców
- [LEADER +](#) wspomaga wdrażanie nowoczesnych strategii rozwoju terenów wiejskich

Wykaz najważniejszych skrótów

- EAGGF (ang.)** - Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej
- EFS** - Europejski Fundusz Społeczny (ang. ESF)
- EFRR** - Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (ang. ERDF)
- FIFG (ang.)** - Finansowy Instrument Orientacji Rybołówstwa
- FS** - Fundusz Spójności
- NPR** - Narodowy Plan Rozwoju
- NSRO** - Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia
- NSS** - Narodowa Strategia Spójności
- PO** - Program Operacyjny
- PO PT** - Program Operacyjny Pomoc Techniczna
- PWW** - Podstawy Wsparcia Wspólnoty
- RPO** - Regionalny Program Operacyjny
- SPO** - Sektorowy Program Operacyjny
- SPO ROL** - Sektorowy Program Operacyjny Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego i rozwój obszarów wiejskich 2004 – 2006
- SPO RZL** - Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich
- SPO Ryby** - Sektorowy Program Operacyjny Rybołówstwo i Przetwórstwo Ryb
- SPO T** - Sektorowy Program Operacyjny Transport
- SPO WKP** - Sektorowy Program Operacyjny Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw
- SWW** - Strategiczne Wytyczne Wspólnoty
- ZPORR** - Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego